

Sådan begyndte

Actualitates

– Interlingua i Norden

De ti første numre af bladet, genudgivet i forbindelse
med 50-års jubilæet, marts 2009

Dette hæfte er udgivet som e-bog i forbindelse med 50-års jubilæet for Actualitates – Interlingua i Norden (ISSN 1395-2455), udgivet siden november 1959 af Dansk Interlingua Union. De ti numre og artiklen "Lille men standhaftigt forbindelsesled" blev udgivet, da Dansk Interlingua Union i november 1990 fyldte 30 år, og bringes her i uændret form; kun den historiske liste er bragt à jour. Daværende redaktør Jørgen Kofod-Jensen skrev i 1999 artiklen om Actualitates' 40-års jubilæum. – © 2009 Dansk Interlingua Union. Tote derectos reservate / Alle rettigheder forbeholdes.

50 år med Actualitates

Jubilæumsartikel i Actualitates januar-marts 2009.

■ To sider – det var alt, da første nummer af dagens Actualitates i november 1959, dengang under navnet “Notas de interlingua”, blev sendt rundt til danske interlingua-interesserede.

Det blev til gengæld forbindelsesleddet, så lille men standhaftigt, som siden har bredt sig til først Sverige (1964), siden Norge (1992) og endelig Finland (1998), så det i dag er medlemsblad for alle fire nordiske interlingua-organisationer.

Det var Dansk Interlingua Unions nuværende næstformand, Bent Andersen, der i 1959 fra Odense sendte de første rundskrivelser ud til interesserede, og ved dannelsen af Dansk Interlingua Union 7. november 1960 blev bladet samtidig “rigtigt” medlemsblad.

Siden har en kreds af energiske og lige så standhaftige redaktører sikret, at foreløbig 171 numre af bladet er udkommet. I de første mange år skete det lidt uregelmæssigt, i 1983 dog hele seks gange, men sidetallet voksede støt og har siden januar 1996 ligget på 12 sider hver tredje måned med nyheder, læsestof, boganmeldelser, oplysninger og meget mere på dansk, svensk, norsk og – *naturalmente* – interlingua.

Actualitates er dermed beviset på den gode, nordiske samarbejdsånd og giver os samtidig mulighed for at konkurrere internt på venskabeligt og hyggeligt plan. Samarbejdet udmøntes kontant i praksis på de succesrige nordiske interlingua-træf, som senest blev holdt i 2008 i Linköping. Næste træf er i 2010.

Endelig er Actualitates – ud over at udkomme til alle medlemmer – en del af informationsarbejdet i de fire nordiske interlingua-organisationer. Actualitates kan betragtes som en informationsbrochure under konstant revision. Nye interesserede får prøveeksemplarer tilsendt, og Actualitates smutter med i kuverten, når f.eks. politikere i ind- og udland informeres om interlingua.

Og jubilæerne står i kø. Til næste år, i 2010, fylder Dansk Interlingua Union 50 år. Hvordan det skal fejres, er der endnu kun tanker om. Alle gode ideer fra medlemmerne modtages meget gerne.

Tak for de første 50 gode år! Jeg håber, at alle vil give os solid opbakning gennem medlemskabet og gerne andre aktiviteter – for så tager vi 50 år mere...

redaktør og sekretær i Dansk Interlingua Union
Har brugt interlingua siden 1980

Lille men standhaftigt forbindelsesled

En lyngennemgang af Actualitates de Interlinguas historie, skrevet af Dansk Interlingua Unions sekretær, Thomas Breinstrup, ved DIUs 30-års jubilæum i 1990.

■ Allerede på et tidligt tidspunkt erkendte de danske interlinguister, at forbindelsesledet mellem dem alle måtte være et medlemsblad, der både skulle indeholde tekster og artikler på og om deres fælles interesse, interlingua.

Verdens Interlingua Unionen (UMI) blev stiftet i 1954, kort efter fremkomsten af interlingua i 1951. I Danmark fulgte man nøje, hvad der skete på verdensplan, og midt i 1950'erne forsøgte man at oprette Skandinavisk Interlingua-Klub, der naturligt nok skulle omfatte både Danmark, Sverige og Norge.

Bent Andersen startede i Odense Interlingua Service, der skulle stå for den udadvendte oplysning om sproget. Gennem et stykke tid havde "International Auxiliary Language Association" (IALA) i USA sendt et nyhedsskrift ud, udelukkende på interlingua. Titlen var "Novas de Interlingua" (Interlingua-Nyt). Danmark var dog også langt fremme på bladfronten. Lærer Poul Moth, hvis lære- og ordbøger senere er blevet flittigt brugt af mange nye interesserede, gjorde nemlig interlingua til redaktionssprog – i stedet for hjælpesproget occidental, kreeret af estlænderen Edgar de Wahl – i de politisk-revolutionære blade "Supra le Frontieras" (Hen over grænserne) og "Le Lucta" (Kampen). Fra oktober-november 1954 stod han endvidere som redaktør af "Interlingua – revista scandinave". Dette blad udkom i præcis to år. Sidste nummer sendtes på gaden i oktober-november 1956.

Krudtet var lige som brugt op, og i tre år var der en litterær pause herhjemme på interlingua-fronten. Først i november 1959 så det næste danske interlingua-blad dagens lys. Det kom til at hedde "Notas de Interlingua" (Interlingua-Noter). Navnet var tydeligt inspireret af det amerikanske forbillede. Første nummer var på to sider i A5-format.

"Notas de Interlingua" voksede. Næste nummer – fra august 1960 – var på fire A5-sider, og herefter skete en del. Den 7. november 1960 kom så den endelige meddelelse om, at Dansk Interlingua Union var en realitet. Foreningen skulle stå som en dansk lokalafdeling af UMI. Samtidig tog Interlingua Service navneforandring til Interlingua Informations-Bureau, idet det flyttede til Juvelvej 25, stadig i Odense. Adressen vil være særdeles bekendt hos de mange, der lige siden har modtaget strømme af blade, materialer, breve med mere. Sidst – men ikke mindst – tog "Notas de Interlingua" navneforandring til "Actualitates", fordi nogle med rette forvekslede det med det amerikanske forbillede.

Første nummer med navnet "Actualitates" blev betragtet som en naturlig

fortsættelse af “Notas de Interlingua” og bærer derfor påskriften “no. 3”. Det udkom i december 1960. Under redaktion af Bent Andersen blev også numrene 4, 5 og 6 sendt ud fra Odense, og bladet havde efterhånden etableret sig. Stadig var “Actualitates” dog ikke officielt medlemsblad for DIU, men det skulle ske allerede fra og med næste nummer, det syvende, fra april 1963.

Nu tog gymnasielærer Hans Neerbek over og passede redaktionen. Samtidig havde Dansk Interlingua Union efter tre års virke fået sit eget medlemsblad. Desværre måtte redaktionen på forsiden af dette første officielle nummer meddele læserkredsen, at bladet ikke længere ville kunne tilsendes gratis, som det var gjort tidligere. Nu måtte alle, der fortsat ville følge med, erlægge 3,50 kroner for abonnementet.

Kun to numre redigerede Hans Neerbek. Bent Andersen gjorde nummer 9 færdigt, men allerede fra januar 1964 med den tiende udgave sætter en ny redaktør sig i stolen, H. P. Frodelund. Han kan på forsiden meddele den glædelige nyhed, at man i Sverige har oprettet Svenska Sällskapet för Interlingua (SSI), hvorfor “Actualitates” stiller spalteplass til rådighed for nyheder “från hinsidan”. Bladet har dermed allerede dengang påtaget sig rollen som (uofficielt) skandinavisk blad. En af de andre gode historier var om hovedmanden bag interlingua, dr. Alexander Godes besøg i Danmark lige før jul 1963. Han bragte med sig nyheden om, at “Novas de Interlingua” efter en pause nu udkommer igen. Indholdet af “Actualitates” havde fundet sin niche og bestod af korte nyheder, litterært stof, digte og almen information.

I nummer 12 læser vi, at “Currero” – UMIs daværende medlemsblad – udkommer i en ny og professionel form. “Actualitates” lægger sig fast på at udkomme tre-fire gange om året, og i december 1966, nummer 20, finder man for første gang under visse artikler en kort ordliste med paralleloversættelse til dansk, et meget pædagogisk indslag, der nok må tillægges skolelæreren i redaktørstolen.

Det vrimler med nyheder om interlingua. Især får man indtryk af den hektiske aktivitet, som Alexander Gode udøver i USA. “Actualitates” følger med som nyhedsblad og beskriver, hvad der sker, samt forsyner læserne med litterært stof på interlingua, lige som artikler om alskens emner på interlingua giver læseren mulighed for at udvide kendskabet til og kundskaberne i interlingua.

“Actualitates” udvikler sig støt og stabilt. H. P. Frodelund fortsætter på redaktørposten frem til og med nummer 31, der udkommer i maj 1971. DIUs sekretær, Jørgen Kofod-Jensen, overtager da ansvaret for bladet, hvis næste nummer udkommer i januar 1972. Chefskiftet medfører, at vi får mere at vide om andre hjælpesprogsprojekter samt brugen af interlingua-ord i forskellige sammenhænge. Således hører vi i februar 1973 om en person, der har haft - interplanetarisk kontakt – på et sprog, der til forveksling ligner interlingua!

Fire numre om året synes nu at være en fast rytme. Små nyheder fra verden, diverse oversættelser og udkog af artikler samt små (sproglige) spidsfindigheder. Stadigt flere leksika og ordbøger optager interlingua som opslagsord, og det går naturligvis ikke redaktionens næse forbi.

Nummer 44 blev imidlertid så forsinket, at juni-nummeret i 1975 hedder 44-45, det eneste af sin slags i serien, der også fik tid til at beskæftige sig med sprog i al almindelighed og de sproglige problemer rundt omkring. Man må jo være alsidig!

Regelmæssigheden i udgivelserne blev det så som så med. I 1977 dukkede for eksempel kun to blade op, året efter blot et! Det poetiske har altid stået stærkt i "Actualitates", og ikke mindst den svenske digt-ekspert Sven Collberg bliver flittigt citeret i bladets spalter til trods for de kun fire A5-sider per nummer.

Snart måtte "Actualitates" dog oppe sig lidt. På initiativ af daværende bestyrelsesmedlem i DIU, Thomas Breinstrup, fik bladet nemlig en konkurrent i hele 1982. "Le Interlinguista" (Interlinguisten) var navnet på et lille to-siders flyveblad, der udkom hver måned til alle medlemmer af DIU. Særligt dybsindigt var dets indhold måske ikke, men formålet var også snarere at mane til aktivitet og demonstrere, at der faktisk skete noget i interlingua-bevægelsen. Nyheder og opfordringer til at engagere sig mere aktivt var, hvad "Le Interlinguista" bød på, men det røvede nyhederne fra hovedorganet. Det lille blad fik dækket portoudgifterne af DIU men blev trykt og redigeret for Thomas Breinstrups egen regning. 12 numre blev det til – og et år var netop, hvad bestyrelsen i DIU havde sat af som forsøgsperiode.

Nu indså man nemlig, at det var bedre at lade "Le Interlinguista" gå ind og i stedet samle kræfterne om et endnu større "Actualitates". Resultatet blev otte sider seks gange om året mod tidligere fire sider fire gange årligt. Seks svulmende numre blev det til: nyheder, boganmeldelser, opgaver, sprogservice, svenske indlæg, artikler og oversættelser – og skrivekrampe i redaktionen, der bestod af Jørgen Kofod-Jensen (chefredaktør) og Thomas Breinstrup (medredaktør). I en mere elegant opsætning blev teksterne præsenteret, så de virkede mere tiltalende.

Hverken værre eller bedre (jo, måske nok værre) steg så portoen. Den økonomiske pegefinger indicerede, at nu var spøgen forbi. DIU måtte indskrænke bladdriften af hensyn til budgettet. Dog kunne det stadig lade sig gøre at sende "Actualitates" ud fire gange årligt med hver otte A5-sider, hvilket bladet – i al beskedenhed – ikke blev ringere af.

Fra juli 1984 skiftede bladet navn. Man gik tilbage til starten, nemlig numrene 3-6, hvor "Actualitates" faktisk havde tilføjelsen "de Interlingua", omend med mindre typer. Fra nummer 7 blev der ikke plads til tilføjelsen, men den skulle nu tages op igen på opfordring fra Ingvar Stenström i Svenska

Sällskapet för Interlingua. Titlen sagde samtidig lidt mere om, hvilken slags blad DIU kunne præstere.

Med den ændrede titulering fulgte også et nyt tysk initiativ, lidt i stil med “Le Interlinguista”. Med den vesttyske interlingua-repræsentant som drivkraft søsattes “Beilage für deutschsprachige Leser”, et flyveblad på to A5-sider med især historiske tekster på tysk og interlingua om filosofiske og principielle betragtninger fra interlingua-pionerer med tysk som modersmål. Bladets kvalitet indholdsmæssigt var i top, men læserskaren var yderst beskednen, hvorfor DIUs bestyrelse slutteligt valgte at bruge de allerede renskrevne tekster op og derpå lade tillægget for tysktalende gå ind. Grundlaget for det var for spinkelt.

“Actualitates de Interlingua” fik i februar 1987 ny medredaktør. Bestyrelsesmedlem i DIU, Knud Fogt, overtog posten efter DIUs sekretær Thomas Breinstrup, der ønskede at hellige sig sit eget blad, “Heraldo de Interlingua” (udkommet siden 1981), uden at skulle dobbeltproducere de samme artikler og nyheder til flere udgivelser. Kun et halvt år senere, fra oktober måned, blev redaktionen udvidet med en svensk medredaktør, Claes Bredvad-Jensen, der tidligere havde leveret mange indlæg til bladet. Formålet var at styrke antallet af svenske tekster og nyheder i bladet, SSIs langt højere medlemstal taget i betragtning. Dette redaktionstriumvirat nåede imidlertid kun at fungere til og med april-juni-nummeret 1988. 13. juni døde Knud Fogt nemlig, kun 66 år gammel. Han nåede aldrig at se dette nummer færdigt. Det var det første, der gjorde brug af den moderne computerteknik til den færdige opsætning af bladet. I stedet for de tidligere maskinskrevne tekster kom artiklerne nu ud med professionel typografi, hvilket var gjort muligt, fordi UMIs nye to-måneders blad, “Panorama” (der opstod ved en sammenlægning af “Currero” og “Heraldo de Interlingua” fra januar 1988), havde indkøbt det nødvendige udstyr. “Panorama”s chefredaktør og produktionschef, henholdsvis Thomas Breinstrup og Bent Andersen, havde som danskere naturligt nok placeret det tekniske udstyr i Danmark, og dette kom lige så naturligt “Actualitates de Interlingua” til gode.

Trods den hastige udvikling på flere områder gennem de seneste årtier har “Actualitates de Interlingua” været det lille men stædige blad, der nu kan bryste sig af at have holdt 31-års jubilæum. Større og flere bidrag fra vor svenske nabo er langsomt blevet en realitet i den fælles kamp for at udbrede interlingua endnu mere i Skandinavien, og med dette står bladet godt rustet til at runde næste skarpe hjørne, de 50 år, i år 2009.

Actualitates (de Interlingua)

<i>Nr.</i>	<i>Dato</i>	<i>Navn og redaktør(er)</i>
1	nov. 1959	Rundskrivelse fra Interlingua Service, Odense, red. Bent Andersen (1 s. A4)
2	aug. 1960	Notas de Interlingua, som ovenfor (fra dette nummer 4 s. A5)
3-6	dec. 1960 - nov. 1962	Actualitates de Interlingua, Interlingua Informations-Bureau, red. Bent Andersen
7-8	apr. 1963 - juli 1963	Actualitates, medlemsblad for Dansk Interlingua Union, red. Hans Neerbek
9	okt. 1963	Actualitates, medlemsblad for Dansk Interlingua Union, red. Bent Andersen
10-31	jan. 1964 - maj 1971	Actualitates, medlemsblad for Dansk Interlingua Union, red. H. P. Frodolund
32-64	jan. 1972 - nov. 1982	Actualitates, medlemsblad for Dansk Interlingua Union, red. Jørgen Kofod-Jensen
65-72	jan.-feb. 83 - apr.-jun. 84	Actualitates, medlemsblad for Dansk Interlingua Union + Svenska Sällskapet för Interlingua (fra dette nummer 8 s. A5), red. Jørgen Kofod-Jensen og Thomas Breinstrup
73-83	jul.-sep. 84 - jan.-mar. 87	Actualitates de Interlingua, red. Jørgen Kofod-Jensen og Thomas Breinstrup
84-85	apr.-jun. 87 - jul.-sep. 87	Actualitates de Interlingua, red. Jørgen Kofod-Jensen og Knud Fogt
86-88	okt.-dec. 87 - apr.-jun. 88	Actualitates de Interlingua, red. Jørgen Kofod-Jensen, Knud Fogt og Claes Bredvad-Jensen
89-104	jul.-sep. 88- apr.-jun. 92	Actualitates de Interlingua, red. Jørgen Kofod-Jensen og Claes Bredvad-Jensen
105-114	jul.-sep. 92- okt.-dec. 94	Actualitates de Interlingua, red. Jørgen Kofod-Jensen, Claes Bredvad-Jensen og Åsmund Knutson
115-116	jan.-mar. 95- apr.-jun. 95	Actualitates – Interlingua i Norden, red. Jørgen Kofod-Jensen, Claes Bredvad-Jensen og Åsmund Knutson
117-124	jul.-sep. 95- apr.-jun. 97	Actualitates – Interlingua i Norden, red. Jørgen Kofod-Jensen og Kjell Rehnström
125-128	jul.-sep. 97- apr.-jun. 98	Actualitates – Interlingua i Norden, red. Jørgen Kofod-Jensen og Jesper Olsson
129-135	jul.-sep. 98- jan.-mar. 00	Actualitates – Interlingua i Norden, red. Jørgen Kofod-Jensen, Allan Kiviahø og Jesper Olsson
136-138	apr.-jun. 00- oct.-dec. 00	Actualitates – Interlingua i Norden, red. Jørgen Kofod-Jensen
139-158	jan.-mar. 01- oct.-dec. 05	Actualitates – Interlingua i Norden, red. Erik Enfors
159-168	jan.-mar. 06- apr.-jun. 08	Actualitates – Interlingua i Norden, red. Thomas Breinstrup
169-	jul.-sep. 08	Actualitates – Interlingua i Norden, red. Thomas Breinstrup, Lars Rosenmeier og Nils Kangas

Actualitates 40 år

Portræt af et meget kulørt blad på 40 år – det nordiske blad, Actualitates, bragt i bladets januar-marts-nummer 1999 og skrevet af dets daværende redaktør fra 1972 til 2001, Jørgen Kofod-Jensen (1923-2004).

■ Det begyndte i 1959 som en A4-side. I år fylder Actualitates 40 år.

I første nummer indbød kasserer - nuværende næstformand – Bent Andersen til at tegne sig som modtager af meddelelsesbladet. Allerede nummer to var i A5-størrelse under navnet “Notas de Interlingua”. Muligheden for at forveksle med det internationale “Novas de Interlingua” var dog uheldig, mente flere, hvorfor det nuværende navn blev foreslået efter mønster fra dagbladene, som havde fået nye navne i kampen for at overleve. Resultatet blev “Actualitates de Interlingua”.

Med den nystiftede Dansk Interlingua Union fra november 1960 som udgiver mistede det i 1963 tilføjesl “– de Interlingua”. Hans Neerbek, medstifter af DIU, redigerede to numre af bladet. Derefter overtog Bent Andersen igen redaktionen indtil 1984. Bent Andersen har dog fortsat med sit blad som producent og gennem årene først maskinskrevet teksterne med en stadig forbedret skrift, og senere, med teknikkens fremstormen, udprintet det fra computer med et nummer hvert kvartal, klargjort til trykningen, som i de senere år er foretaget af Servicio de Libros UMI i Holland.

Fra nummer 10 i 1964 til nummer 31 i 1971 var H.P. Frodelund redaktør. Hans arbejde med mange øvrige interlingua-opgaver - herunder især at redigere Verdensunionen for Interlinguas kvartalsblad “Currero international in Interlingua” (undertitel “Magazin del Union Mundial pro Interlingua (UMI)”) – gjorde, at hans interesse efterhånden ebbede ud, hvorefter Jørgen Kofod-Jensen – daværende sekretær, nuværende formand for DIU – kom til fra nummer 32 og indtil dato med det nærværende nummer 131 af Actualitates.

Bladet overskred ikke kun sprog- men også landegrænser. I 1964 blev Svenska Sällskapet för Interlingua medudgiver af bladet, og støtte fra den svenske fond Stiftelsen för Interlingua, som ingeniør og interlingua-pioner John Nordin oprettede, har muliggjort at sende bladet regelmæssigt ud. Norsk Interlingua Union gik straks efter sin dannelse 1. maj 1992 ind som medudgiver, og den finske interlingua-organisation kom til i 1998.

De få sider voksede fra fire pr. nummer til otte – og til sidst 12. Navnet på bladet, Actualitates, blev kritiseret fra svensk hold; det slog ikke nok på sproget. Derfor ændredes titlen i 1984 atter til “Actualitates de INTERLINGUA”. Endelig, igen på svensk initiativ, førte i 1995 ønsket om bedre geografisk beskrivelse af virkeområdet til dobbelttitlen “ACTUALITATES Interlingua i

Norden”, da det godt indarbejdede “Actualitates” ikke burde kasseres, og noget med “Norden” alene kunne være så meget forskelligt. Misforståelser vedrørende bladets navn blev derved også undgået, da den forrige titel fik udenforstående til at tro, at det var “(Actualitates de) INTERLINGUA”. Endelig var den typografisk “korrekte” udførelse i to spalter sammen med Panorama i 1988 et betydeligt plus med hensyn til læsbarheden og troværdigheden af bladet.

Mange medredaktører har i tidens løb bidraget til bladet, men Thomas Breinstrup må nævnes for sin stadige leverance af nyheder m.v. fra alle nordiske lande, også efter at være gået af som medredaktør. I hele 1982 udsendte han det lille månedsblad med nyheder, “Le Interlinguista”, men kræfterne forenedes i Actualitates efter et prøveår.

Actualitates har også forsøgt at krydse grænsen sydpå. I årene 1984-1986 blev udsendt i alt syv numre som tillæg til bladet, “Beilage für Deutschsprachige Leser”. Redaktør var Verdensunionen for Interlinguas vesttyske repræsentant, Helmut E. Ruhrig, og Actualitates blev brugt som løftestang for en tysk indsats for at udbrede interlingua.

Det er svært at beskrive det blandede indhold af Actualitates. Væsentligst har bladet bragt små og store nyheder om netop udbredelsen og brugen af interlingua med vægt på Norden og præsenteret på de nordiske sprog. Derudover har redaktionen bevæget sig rundt i verden med større og mindre tekster om alt muligt, også nye, næsten kætterske opdagelser og beretninger, som ikke endnu er videnskabelige kendsgerninger ifølge den offentlige mening – og altid bragt på interlingua for den almindelige oplysnings skyld. Sproglige spørgsmål er taget op, ligesom forhåbentligt indbydende læsestykker, uddrag af litteratur på interlingua, boganmeldelser o.a. har været og er at finde i bladets spalter.

Hvis man har samlet sine numre af bladet, kan noget af det godt genlæses. Udvalgte, ældre numre kan købes via DIUs næstformand, Bent Andersen, hvor også et genoptryk af de første ti numre af Actualitates samlet i et hæfte med en historisk gennemgang kan bestilles. Hæftet blev udgivet i forbindelse med Actualitates’ 30-års jubilæum.

Jørgen Kofod-Jensen

(Optryk af rundskrivelse fra Interlingua Service, Bent Andersen, Højstrupvej 64, Odense-Bolbro.)

A recipientes danese de "Novas de Interlingua",

Per "Novas" vos jam ha le possibilitate de sequer aliquanto le disveloppamento de interlingua, su application in practica, su litteratura etc. Ma forsan vos desirarea esser plus informate super lo que eveni hic in Danmark. Pro iste ration nos presenta vos le offerta de inviar vos de tempore in tempore - sub le titulo "Notas de Interlingua" - breve reportos super le disveloppamento in iste pais. Iste servicio essera gratuite, ma pro rationes que vos certo comprende, illo va esser rendite solmente a illes qui exprime lor desiro de obtener lo. Il suffice plenar e inviar le scheda al pede de iste pagina. Ecce alicun prime notas:

INTERLINGUA SERVICE non es un association official con membros e quotisationes. Illo es supportate per un comité independente, e su scopo es functionar como bureau de information, offerer traductiones interlingual, mediar abonamentos e membratos etc. Su division scientific es representate per Bj. Svejgaard, Geodætisk Institut, Nr. Farimagsgade 1, København K. - Omnes qui desira sustener le propagation de interlingua, active- o economicamente, vole ben contactar nos (al supra-indicate adresse).

LE PRIME CONGRESSO international de endocrinologia, Copenhagen (julio 1960), va, como on sape, utilizar interlingua como lingua secundari de omne "summarios anticipante". Poul Moth, Copenhagen, functiona qua traductor interlingual. Le invitationes e diverse formularios preparatori ha essite publicate in anglese e interlingua. On provide que le congresso va haber al minus 1500 participantes de 30-40 paises.

UGESKRIFT FOR LÆGER publicava le 27.8.59 un articulo, "Interlingua - supranationalt videnskabsprog" per dr. Jørgen Michelsen, qui concludeva per proponer que on introducerea interlingua pro summarios del articulos in

"Danish Medical Bulletin", le edition anglese de UfL. - Dr. Fritz Fuchs del redaction de D.M.B. declarava in un commento post le articulo que le plano ha su sympathia e que le redaction va prender lo sub consideration.

LITTERATURA - Omne libros de interlingua editate per Storm Publishers, New York, es comprabile in le libreria Rosenkilde og Bagger, Kronprinsensgade 3, København K. Un lista complete de istes e altere libros es obtainibile ab Interlingua Service, via le qual interessatos anque pote obtener un exemplar gratuite del libretto "Individuo o Robot" (publicate in 1951 per Inwood Institute, U.S.A.). - Un vocabulario scandinavo-interlingua (ca. 4000 parolas) per Poul Moth va tosto esser publicate. - Jørgen Michelsen ha in preparation le traduction de un serie de contos de H. C. Andersen. On non sape ancora quando e como illos va esser publicate.

PRESSA - Le supra-mentionate articulo in "Ugeskrift for Læger" esseva referite in partes del pressa quotidian. Altere articulos recente super interlingua esseva scribite per J. Kofod-Jensen (in "Ingeniøren Ugeblad", 7/59) e per Poul Moth (in "realskolen", maio 59).

UNION MUNDIAL PRO INTERLINGUA (UMI) es un association international pro illes qui se interessa pro le diffusion e propagation de interlingua. Le union es neutre in questiones politic e religiose. Su organo official es "Currero International" que appare provisoriamente in forma mimeographate e contine articulos linguistic, cultural, litterari etc. Interessatos qui non es jam membros pote adherer al union via Interlingua Service. Le quotisation annual es 8 kr. Abonamento al revista sin membrato: 5 kr.

Undertegnede er interesseret i med mellemrum at få tilsendt "Notas de Interlingua" fra Interlingua Service:

Navn:

Stilling:

Adresse:

.....

Distribuite per Interlingua Service, Danmark.
 Adr.: Bent Andersen, Højstrupvej 64, Odense-Bolbro

DANISH MEDICAL BULLETIN introduce interlingua.

D.M.B. es un periodico medico-scientific, editate como suplemento al revista del association medical danese, Ugeskrift for Læger. Illo attinge medicos, hospitales, e autoritates sanitari in tote le mundo. Le articulos es redigite in anglese e ha summarios in anglese. Desde nunc on va trovar post cata articulo anque un summario in interlingua. Jam ha apparite le prime numero con tal summarios (no. 4, julio 1960). Le textos interlingual va esser preparate per traductores danese del Interlingua Service.

LE PRIME CONGRESSO International de Endocrinologia que habeva loco a Danmarks Tekniske Højskole in Copenhagen le 18-23 de julio, esseva anque le prime congresso tenite in Danmark que ha utilisate interlingua. Ca. 1500 recercatores de hormones de omne partes del mundo participava.

Omne textos publicate in connexion con le congresso esseva presentate in un del linguas anglese, germano, francese, espaniol e in interlingua. Il habeva 684 summarios anticipate de discursos e un vintena de symposios plus longe. Le labor grandissime de traduction a in interlingua esseva repartite inter srs. Poul Moth e Bj. Svejgaard de Copenhagen e dr. Alexander Gode del Division de Interlingua de Science Service in New York. Le textos imprimate es colligite in duo spisse libros - le plus voluminose ha ca. 900 paginas!

Poul Moth e J. Kofod-Jensen arrangiava in le edificio congressal un exposition de litteratura e

diverse imprimitos super interlingua. Un grande parte del congressistas visitava le stand, ubi illes poteva recipere materiales informative e comprar manuales. Multes exprimeva lor satisfaction con le facilitate de interlingua e lor appreciation de su utilitate.

SKANDINAVISK-INTERLINGUA ORDBOK per Poul Moth. Copenhagen 1959. VIII + 97 paginas. Ca. 4000 parolas. D. kr. 5,00.

Le successos obtenite de post le publication de interlingua in 1951 demonstra que su utilisation in practica, p.ex. in le scientias, es possibile mesmo sin dictionarios a in interlingua. Tamen le existentia de tal libros es un desiderio innegabile de omne usatores del lingua, e si on prevede le introduction de interlingua in circulos plus popular tal medios va esser indispensable. Con le vocabulario supra-indicate le autor ha satisfacite le besonio le plus urgente pro studiantes scandinave.

Como indica le titulo, le libro vole servir non solmente pro danos sed anque pro svedos e norvegianos. A iste fin Poul Moth ha elaborate le lingua "scandinavo", un inter-lingua scandinave, e le vocabulario scandinavo-interlingua constitue a mesme tempore le prime vocabulario de iste lingua auxiliar internordic. - In casos de dubita, e ubi un vocabulo national es multo deviante del forma standardisate, es referite al parola scandinave a consultar. Ex.: d-måske, se kanhænde; s-ställe, se: sted.

Le parolas es seligite secundo listas de frequentia. Tote le obra face le impression de esser scrupulosemente elaborate e le mimeographia es excellente. Le libro es obtenibile directemente ab le autor: Poul Moth, Rubinsteinsvej 31, Copenhagen SV.

IN SPE... Duo dictionarios ulterior es in preparation: un vocabulario interlingua-scandinavo per P.

Moth, e un grande dictionario danese-interlingua. Le ultime es al stadio de un cartotheca de quasi 25000 schedulas con le materia prime, compilate per Bent Andersen. Le collaboration de un lexicographo professional esserea desirabile pro avantiar le manuscripto final.

BIBLIOGRAPHIA DE INTERLINGUA

Storm Publishers, New York, ha editate un secunde, plus complete, edition del prime bibliographia publicate alicun annos retro. Un exemplar gratuite es obtenibile ab Interlingua Service a requesta.

HANS CHRISTIAN ANDERSEN in interlingua.

Dr. Jørgen Michelsen ha traducite cinque contos de H.C.Andersen a in interlingua. On examina nunc le possibilitates de facer publicar los. Ecce alicun lineas ex "Le Pueretta con le Flammiferos" que vos certo pote identificar:

"..Granmatre!" critava le parva, "o guai, leva me! io sape que tu va disparer, quando le flammifero se extingue, disparer como le estufa calide, le splendide rostita de ansere e le grande e benedicta arbore de Natal!" - e illa hastava a ignir tote le flammiferos que restava in le fasce, illa voleva talmente retener granmatre; e le flammiferos luceva con tante brillantia, que il esseva plus clar que le die mesme. Nunquam haveva granmatre essite si belle, si grande; illa levava le pueretta sur su bracio, e illas volava - in splendor e jubilo - tanto, tanto alte; e il haveva nulle frigido, nulle fame, nulle pavor, - illas esseva con Deo.

Ma in le frigide matino sedeva in le angulo del casa le pueretta con genas rubee, surridente - morte, morite per gelo le ultime vespere del anno passate. Le matino del die del nove anno se levava supra le parve corpore, sedente illac con le flammiferos

PROPAGATION DE INTERLINGUA. Un gruppó de personas qui se interessa positivemente pro le causa de avantiar le utilisation de interlingua e attraher le attention del publico a illo, se ha conjungite in un circulo private de contacto. Le membros recipe de tempore in tempore "litteras de contacto" in le quales on discute planos e possibilitates, excambia ideas, e reporta actiones interprendite, sovente in le forma de citationes ex correspondentia excambiate inter le membros. Le circulo es aperte pro nove membros. On non se obliga a ulle activitate o supporto financiari. Le circular es a reguardar como litteras private, solmente destinate pro le circulo interne del recipientes. Scriber a Bent Andersen, Højstrupvej 64, Odense-Bolbro.

Invitation til MØDE FOR INTERLINGUA-INTERESSEREDE i København søndag d. 4. september kl. 14 - ca. 17.

Ovennævnte kontaktkreds har taget initiativet til denne uformelle sammenkomst, men alle interesserede er velkomne. Der vil blive givet en almen orientering, og i øvrigt er formålet en drøftelse af forskellige spørgsmål vedrørende interlingua, specielt hvilke skridt der fremover kan tages for at fremme udbredelsen. Der vil være fremlagt forskelligt dokumenterende materiale.

Mødestedet bliver hos Ejnar Jensen, Amagerbrogade 32, III, København S. Ca. 10 minutters kørsel fra Hovedbanen. Sporvejsforbindelser: linie 2-5-9 og 13 (til hjørnet af Amager Boulevard).

Deltagere bedes tilmelde sig senest fredag den 2. september ved at ringe (helst mellem kl. 18 og 19) eller skrive til kontorchef H. A. Sommer, Hælderne 12, Nærum, telefon 80 07 89.

UNDLAD IKKE AT OMTALE INTERLINGUA FOR INTERESSEREDE I DERES OMGANGSKREDS. INTERLINGUA SERVICE ER TIL DISPOSITION MED DOKUMENTATION OG OPLYSNINGER.

Distribuite per Interlingua Informations-Bureau, Juvelvej 25, Odense, Danmark. Red.: Bent Andersen.

NOTA, PER FAVOR:

Interlingua Informations-Bureau es identic con le anterior Interlingua Service. Illo es semper a vostre servicio con information e documentation concernente interlingua.

Le adresse del bureau e de su secretario, Bent Andersen, es nunc: Juvelvej 25, Odense (anteriormente: Højstrupvej 64, Odense-Bolbro).

Le "Actualitates" es de tempore in tempore inviate gratis a omnes interessate. Nos ha cambiate le designation proque "Notas de Interlingua" esseva per alicunes confundite con "Novas de Interlingua".

A proposito: Si vos non jam es al lista de recipientes regular del "Novas", vos pote obtener numeros futur per adressar vos a Interlingua Informations-Bureau o directamente a: Novas de Interlingua, P.O. Box 1275, New York 17, N.Y., U.S.A. Su distribution es gratuite. Illo es redigite per dr. Alexander Gode e apporta novas e articulos interessantissime.

CURSOS PRO GYMNASIANOS

Hans Neerbek, instructor a Østersøgades Gymnasium in Copenhagen, ha trovate un si grande interesse pro interlingua inter le scholares del gymnasio, que ille ha decidite facer passos practic pro incontrar lor desiro de apprender le lingua. Le 6 de octobre eveniva un arrangemento introductorio con participation de ca. 80 gymnasianos qui ascoltava intenseamente durante tote le programma. Primo sr. C.-J. Bøgh parlava super linguas artificial in general, postea sr. Bj. Svejgaard dava un explication specific del principios de interlingua, e finalmente sr. Neerbek activisava le

juvenes per exercitios elementari basate super un "Parve Grammatica" que esseva distribuite al participantes.

Iste arrangemento esseva sequite de "cursos fulminee" con le objectivo de dar al participantes le fundamento pro ipse continuar le studio de interlingua.

Un notitia super le inseniamento de interlingua a gymnasianos esseva emittite per Ritzaus Bureau e reproducite in un grande parte del pressa diurne.

DANMARKS RADIO presentava le 7 de octobre un curte transmission super interlingua al occasion del arrangemento justo-mentionate a Østersøgades Gymnasium. Srs. Neerbek e Svejgaard esseva interviewate e explicava le principios de interlingua, su utilisation practic, e su possibilitates futur. On anque audiva le voces del juvenes qui legeva textos de interlingua e respondeva questiones grammatic.

DANSK INTERLINGUA UNION es le nomine de un association recentemente establite pro unir membros qui desira contribuir al diffusion de interlingua.

DIU es section danese del "Union Mundial pro Interlingua" e su membros recipe le revista e altere publicationes de UMI.

Si vos trova que un tal interpresa merita sustention, adressar vostre adhesion o requesta de information ulterior al secretario/cassero de DIU: Bent Andersen, Juvelvej 25, Odense. Conto postal: 109583. Le quotisation annual es 10 kr. Contributiones voluntari es benvenite.

EPISODIO CON PERSPECTIVA per Harald Herdal.

Iste interessante novella es traducite a in interlingua del original danese per sr. Eric Ahlström, Uppsalagatan 4, Malmö S, Sveda. Precio: 1 kr. sv. Obtenibile directemente ab le autor o via Interlingua Informations-Bureau.

HA VOS LEGITE "Le Integritate de Interlingua" per Alexander Gode (New York, 1955, 9 pp.)? Si non, vos pote obtener un exemplar ab Interlingua Informations-Bureau.

Distribuite gratuitamente a omnes interessate, per Interlingua Informations-Bureau, Juvelvej 25, Odense

PAGINAS MULTICOLOR. Con le scopo de fornir un anthologia de interlingua on ha comenciate le publication de varie textos, original o traducite, in fasciculos que va apparer con intervallos irregular. Le prime contine duo contos: "Le Traino a Capella" per W. E. Reeve, e "Un Car Can" per A. P. Tchekhov.

Membros de Union Mundial pro Interlingua (o Dansk Interlingua Union) recipe "Paginas Multicolor" gratuitamente. Alteros paga - in avantia - \$ 2,50 pro un volumine de 200 a 250 paginas. Adresse: Paginas Multicolor, c/d Alexander Gode, 80 East 11th Street, New York 3, N.Y., U.S.A.

Nos face memorar que le quotisation annual a Dansk Interlingua Union es solmente lo kr.d., pagabile al secretario/cassero Bent Andersen, Juvelvej 25, Odense. Conto postal: lo9583.

SCRIPTORES SCANDINAVE IN INTERLINGUA es un altere serie de textos, traducite e publicate per Eric Ahlström, Malmö. Usque nunc ha apparite

Harald Herdal: Episodio con perspectiva	1,50 kr.d.
Bo Bergman: Un desertor	1,20 kr.d.
H.C.Andersen: Le nove vestimentos del imperator	0,90 kr.d.

Omnes es comprabile ab Int. Inf.-Bureau.

REGULAS DEL ACCENTUATION DE PAROLAS IN INTERLINGUA es le titulo de un studio instructive per K. Wilgenhof, Beeckzanglaan 54, Beverwijk, Nederland. Pro obtener un exemplar, scriber directemente al autor.

Obtenibile ab Int. Inf.-Bureau: "Communication a transverso barrieras de lingua" per A. Gode. Imprimite separate de un 'editorial per invitation' publicate in International Medical Digest, jan. 1961.

NUNC LE SEQUENTE LIBRERIAS ha in stock le libros de interlingua publicate per Storm Publishers, New York:

Rosenkilde og Bagger, Munksgårds Boghandel, e Carl Larsens Boghandel, omnes in Copenhagen. Vider le adresses e lista de litteratura a pagina 4.

DANISH MEDICAL BULLETIN. Le publication de summaries in interlingua del articulos in iste periodico ha essite effective desde le prime no. del anno currente. Responsable pro le traduction es le presidente de Dansk Interlingua Union, Jørgen Michelsen, qui es ipse medico (adresse: Møllegården, Gug pr. Ålborg).

UN SCHOLA IN COPENHAGEN ha planos de introducir interlingua como subjecto experimentative in su 8ve classe, con lectiones currente intra le ordinari quadros scholar. Nos spera poter dar un reporto plus detaliato in un numero subsequente.

IL ES IMPOSSIBILE e certo anque inutile mentionar e recenser hic omne articulos e notitias interlinguistic, apparite in le pressa. Ecce solmente le datas de alicun jornales e revistas continente articulos in favor de interlingua: Berlingske Aftenavis (12/12 60), Dansk Pædagogisk Tidsskrift (dec. 60), Elleblad (18/2 61), Kristeligt Dagblad (24/12 60), Rødovre Avis (5/1 61, 26/1 61), Sorø Amtstidende (5/11 60).

=====

SIN ACTUALITATE

=====

In convoyo in le Canal Anglese

Durante un guerra le naves mercantil ordinarimente naviga in convoyo. Iste modo de navigation non es agradabile ma necessari. Pro poter distinguer inter amico e inimico un contrasigno es usate: un nave voca a un altere con le parola convenite e allora ille recipe un replica assolutamente fixate. Quando iste regula es conservate nemo poterea entrar secretamente in le convoyo, mesmo in le obscuritate, sin esser presto discoperite.

Durante un tal navigation in le Canal Anglese in 1941 un parve nave de torpedo perdeva su connexion con le convoyo in le nebula dense. Essente presso al flotta german on non voleva curre le risco de

signalar per lumine o sono. Le officiero juvene, qui commandave le nave, se resolveva a mantener su curso e sperava que ille se reunirea con le alteres quando le nebula se levava.

Al fin duo grande naves appareva, in ambe lateres de ille. Ille presto discoperiva que illos esseva naves de battalia, ma ille obteneva un grande terror quando le nave al un latere vocava a ille con un contrasigno in le lingua german. Non hesitante multe secundas ille currea al altere latere de su nave e repeteva le contrasigno que ille haveva justo recipite. Le nave de battalia a iste latere respondeva immediatamente.

Post haber recipite iste replica ille mesme retornava e repeteva lo al nave que haveva vocate primo a ille, e le germanos esseva reassecurate.

Habente tirate duo torpedos, un a cata nave, le navetto anglese desapareva in le nebula.

(Trad. H.Neerbek)

o

Que es illo, que on compra costosemente, postea offere gratuitamente, e que allora le plus sovente es refusate? Illo es le experientias, le experientias del vetules.

Karen Blixen

o

Un producente de films declara: Le majoritate del manuscriptos, que nos recipe, es tanto miserabile que nos debe rescriber los totalmente ante cassar los.

=====

Al lectores:

Le scopo de "Actualitates" es solmente provider un servicio informative de factos interlingual a omnes qui desira un tal, sia illes enthusiastas, interessatos active o passive, sympathisantes, o mesmo scepticos, in lor attitude a interlingua. Crear un revista danese pro "amatores del causa de interlingua" esserea un carga natural de Dansk Interlingua Union.

Si nos tamen reproduce breve textos sin actualitate "general" il es solmente pro plenar in maniera modestissime le vacuo usque le membros de DIU habera lor proprie organo.

INTERLINGUA-LITTERATUR
=====

	Kr.
<u>Interlingua English Dictionary</u> af A.Gode	(a) 23,75
<u>English-Interlingua Dictionary</u> af W.Bryne	(a) 15,90
<u>Skandinavisk-interlingua ordbok</u> af P.Moth	(b) 5,00
<u>Interlingua Grammar</u> af A.Gode og H.E.Blair	(a) 26,10
<u>Interlingua a prime vista</u> af A.Gode	(a) 15,90
<u>Lærebog i Interlingua</u> af Poul Moth	(b) 1,00
<u>Infantes e júvenes in campo</u> af P. Moth	(b) 2,50
<u>Interlingua in 20 Lezioni</u> af Ugo Pellegrini	5,00
<u>Interlingua in 6 Lektionen</u> af A.Schild	1,75
<u>Dece Contos</u> af A.Gode-von Aesch	(a) 12,50
<u>Johannes Amos Comenius</u> af J.Podobsky	(a) 4,50
<u>Homo Sonetticus Moorensis</u> af Merrill Moore	(a) 37,25
<u>Episodio con perspectiva</u> af Harald Herdal	1,50
<u>Un desertor</u> af Bo Bergman	1,20
<u>Le nove vestimentos del imperator</u> af H.C.Andersen	0,90
<u>Individuo o Robot</u> udg. af Inwood Institute	
<u>Bibliographia de Interlingua</u> udg. af Storm Publ.	
<u>Le Integritate de Interlingua</u> af A.Gode	

De med (a) mærkede bøger, som er udgivet af Storm Publishers, New York, forhandles i Danmark af Rosenkilde og Bagger, Kronprinsensgade 3, København K, Munksgårds Boghandel, Nørregade 6, København K, og Carl Larsens Boghandel, St. Regnegade 2, Kbhvn. K.

De med (b) mærkede bøger forhandles af Poul Moth, Rubinsteinsvej 31, København SV. Giro 86863.

De øvrige kan fås gennem Interlingua Informations-Bureau, Juvelvej 25, Odense (giro 109583). Hvor ingen pris er angivet, sendes de pågældende skrifter vederlagsfrit efter anmodning.

Le "Actualitates" es distribuite gratis a omnes interessate, per Interlingua Informations-Bureau, Juvelvej 25, Odense.

INTERLINGUA COMO SUBJECTO SCHOLAR

Desde agosto 1961 interlingua ha figurate como un del subjectos currente al horario de un classe scholar in Copenhagen. Il se tracta de 17 pueras e pueros in le 8.ve classe de Østersøgades Gymnasium, qui ha un lection del lingua per septimana. Lor instructor es Hans Neerbek. Probabilemente isto es le prime experimento de ille genere, ma on spera que altere scholas - anque in altere paisas - va sequer le exemplo.

Le libro de base es "Interlingua a prime vista" per Alex. Gode. Como variationes on canta versiones in interlingua de cantos danese, compone parve schizzos dramatisate pro magnetophono, etc.

Un tracto principal del lectiones consiste in cercar le connexion inter parolas interlingua e danese "parolas estranie": pede - pedal, pedicure, piedestal; quante - kvantum; vacca - vaccinare; coclear - kokleare (planta con folios cocleariforme; etc.

Le scholares monstra un vive interesse pro iste nove subjecto. Sin dubita lor occupation con interlingua va esser de valor, mesmo si illes non trovava occasiones pro usar lo directemente. In omne caso illo va causar un plus bon cognoscentia de lor lingua materne e constituer un utile fundament pro studios subsecente de altere linguas.

Un significantia additional resta in le facto que per medio de interlingua le scholares acquire un imagination del principios e structura de linguas in generalitate. Illes apprende le difficultates del linguas national concernente articulos, numero singular e plural, declinationes, etc. Interlingua es talmente un modello simplicite, essente apte como prime passo pro novicios qui jam cognosce solmente lor lingua materne; in iste maniera illo va esser un lingua auxiliar anque verso le linguas "real".

(Le adresse de Hans Neerbek: Geelsvej 25, Holte).

Nove publication: LÆREBOG I INTERLINGUA per Poul Moth
Publicate per Dansk Interlingua Union. 56 paginas. Mimeo-
graphate. Formato: ca. 20 cm x 14 cm. Precio: 6,85 kr. d.

Con iste libro de apprension on ha volite mitter a dis-
position un manual que pote servir como base pro le inseni-
amento elementari de interlingua in scholas e cursos; illo
anque va esser ben utilisabile pro studios private del lin-
gua.

Solmente le titulo es identic con le obra publicate per
Poul Moth jam in 1951. Quanto al directivas preparatori e
detalios del elaboration final le autor ha oollaborate con
altere membros de un comité establite per le union. Il ha
16 lectiones con textos e grammatica, e como appendice un
lista alphabetic del vocabulos usate.

Le libro se presenta in un ligatura solide. Illo es com-
prabile ab Interlingua Informations-Bureau (o via le libre-
rias indicate al ultime pagina). Pro scholas e.a. DIU offe-
re un considerable reduction de precio pro quantitates de
al minus dece exemplares.

(Le adresse de Poul Moth: Arnegårdsvej 13, Åbyhøj).

SERVICIO PRO STUDIANTES

Multe homines pote leger e comprender interlingua imme-
diatemente - sin studios precedente. Obtenir le habilitate
de scriber o parlar lo correctemente require un certe ef-
fortio. Solmente le practica crea le maestro!

Dansk Interlingua Union es preste a auxiliar membros qui
desira perfectionar lor maestria del lingua. Si on invia
textos in interlingua, original o traducite, al secretario
de DIU, illos va esser retornate con correctiones e commen-
tos. Iste servicio essera rendite gratuitamente.

(DIU er lokalafdeling for Danmark af "Union Mundial pro
Interlingua. Årskontingentet er 10 kr. Sekretær og kasse-
rer: Bent Andersen, Juvelvej 25, Odense. Giro 109583).

CONTACTOS CONTRA DISASTRO

Sr. Ulf Christensen in Oslo se ha cargate de compilar un
libro de guida con iste titulo. Illo va contener nomines,
adresses, e detalios de personas in omne partes del mundo,
qui labora activemente in diverse campos pro contrariar le
guerra, crear plus harmoniose conditiones social, meliorar
le relationes inter-human, etc. Pro colliger le informatio-
nes necessari pro le redaction ille emitte cartas de inque-
sta pro retornamento.

Le cartas e le litteras accompagnante es imprimate in se.

parate versiones scandinave, anglese, - e interlingua. Illos es distribuite a numerose personas in multe paisas. Le traduction in interlingua es preparate con le assistentia de Dansk Interlingua Union.

(Le adresse de Ulf Christensen: Bygdøy Alle 26, Oslo).

"TITULOS SPECTROSCOPIC"

Nos ha recipite un specimen de iste nove periodico redigite integremente in interlingua. Illo registra "omne titulos de omne articulos spectroscopic publicate in omne periodicos del mundo". On se effortia de publicar le titulos non plus que un mense post le publication original. Illo es publicate per le "Bibliotheca Central de Spectroscopia" in Ellicott City, USA, ab le qual spectroscopistas interessate anque pote demandar traducciones in interlingua de qualcunque articulo listate in "Titulos Spectroscopic".

Le periodico ha redactores associate in plure paisas. Pro Danmark il es sr. Per Simonsen, director de laboratorio (laboratorieførstander), Bonnet.

LE TERTIE CONGRESSO MUNDIAL DE PSYCHIATRIA

haveva loco in Montreal in junio 1961. Nos ha recipite le summarios del discursos presentate, continite in duo volumines de 893 paginas in summa. Cata summario es imprimate in anglese o francese o germano o espaniol, omnes con un traduction in interlingua.

Es reportate que le congressistas refereva al version in interlingua a) quando illes esseva completamente non-familiar con le lingua del autor, b) quando lor cognoscentia del lingua del autor non esseva bastante complete pro clarificar omne questiones, c) quando illes legeva con facilitate complete le lingua del autor ma non poteva conciper le cosa que ille voleva explicar.

"Le FORO"

es un nove revista editate privateamente per sr. Stanley A. Mulaik, 1144 East 3rd South, Salt Lake City 2, Utah, USA. Illo vole offerer un foro pro le libere discussion de questiones linguistic e theoretic concernente interlingua.

LE METHODO E LE TECHNICA DE INTERLINGUA

Le introduction al "Interlingua English Dictionary" contine i.a. un exposition del "Methods and Techniques" que duceva al forma final del lingua. Un traduction abbreviate in interlingua de illo es obtenibile ab Interlingua Informations-Bureau.

"INTERNATIONAL LANGUAGE REVIEW" es un revista que favora le idea de un lingua international, ma sin prejudicio pro o contra le un o le altere del linguas auxiliar existente. Illo es indispensable pro illes qui vole studiar objectivemente le interlinguistica e su historia. Le lingua redactoral es anglese, ma on anque accepta articulos in varie linguas national e international. Cata numero contine i.a. un section de novas in re interlingua. Abonamento annual: 2.50 \$, copia specimen: 65 ø. Redactor e editor: Floyd Hardin, P.O. Box 393, Denver 1, Colorado, U.S.A.

INTERLINGUA-LITTERATUR

	Kr.
A. Gode: Interlingua English Dictionary	(a) 23,75
W. Bryne: English-Interlingua Dictionary	(a) 15,90
P. Moth: Skandinavisk-Interlingua Ordbok	(b) (c) 5,00
A. Gode og H. E. Blair: Interlingua Grammar	(a) 26,10
A. Gode: Interlingua a prime vista	(a) 15,90
P. Moth: Lærebog i Interlingua	(a) (c) 6,85
A. Schild: Interlingua in 6 Lektionen (tysk)	(c) 1,75
A. Gode-von Aesch: Dece Contos	(a) 12,50
J. Podobsky: Johannes Amos Comenius	(a) 4,50
Merrill Moore: Homo Sonetticus Moorensis	(a) 37,25
Harald Herdal: Episodio con perspectiva	(c) 1,50
Bo Bergman: Un desertor	(c) 1,20
H.C.Andersen: Le nove vestimentos del imperator	(c) 0,90
P.Moth: Infantes e jüvenes in campo (lærebog)	(b)(c) 2,50

Bogstaverne i parentes angiver, at bøgerne forhandles eller kan fremskaffes af:

- (a) Rosenkilde og Bagger, Kronprinsensgade 3, Kbhvn. K.
Munksgårds Boghandel, Nørregade 6, København K.
Carl Larsens Boghandel, St. Regnegade 2, Kbhvn. K.
- (b) Poul Moth, Arnegårdsvej 13, Åbyhøj, giro 86863.
- (c) Interlingua Informations-Bureau, Juvelvej 25, Odense,
giro 109583. Herfra kan også rekvireres følgende små-
skrifter vederlagsfrit:

Individuo o Robot (udg. af Inwood Institute, New York)
Bibliographia de Interlingua (Storm Publishers, New York)
Le Integritate de Interlingua (af A. Gode)
Le Methodos e le Technica de Interlingua, m.m.

Giv interesserede i Deres omgangskreds Interlingua Informations-Bureaus adresse, eller opgiv os adresser på personer, som De ønsker informationsmateriale sendt til.

Le "Actualitates" es distribuite gratis a omnes interessate, ab Interlingua Informations-Bureau, Juvelvej 25, Odense, Danmark.

HA INTERLINGUA JUSTIFICATE SU EXISTENTIA?

Quando un nove instrumento o utensile es introduce al mercato, su successo - o fiasco - es completamente conditionate de su capacitate de servir le homines. Un lingua international non escappa iste lege del vita. Post le presentation de interlingua in 1951 on non comenciava per colliger membros e "credentes", ma per cercar campos de servicio in le vita practic.

Un tal campo importantissime esseva le scientia, ubi il ha in nostre epocha un grande besonio de rapide communication international. Hic le successo es indisputabile. Le lista de periodicos e congressos que se servi de interlingua cresce constantemente. Inter le additiones recente nos pote mentionar le Congresso International de Dermatologia (Washington, septembre 1962) e le New York State Journal of Medicine. Vos anque sape que le Danish Medical Bulletin es un inter le plus que 25 periodicos scientific que nunc utiliza interlingua.

Anque movimientos ideologic comencia profitar del servicios obtenibile ab interlingua. Nos mentionava in le ultime numero le "Contactos Contra Disastro". Le movimento Panharmonia ha publicate un brochure de su presidente dr. Jacques de Marquette de Paris: "Panharmonia, synthesis del morales religiose e del arte de viver humanista" (un exemplar es obtenibile via nostre bureau de information). Un traduction del encyclica "Mater et Magistra" de Papa Johannes XXIII es in preparation.

Le valor pedagogic del studio de interlingua es evidente. Le tempore usate pro isto es nunquam guastate. Illo es de utilitate immediate pro touristas qui viagia a paisas de lingua romanic. Illo procura un bon cognoscentia del "parolas estranie", e illo es un bon preparation pro le studio de altere linguas.

Le commercio, le turismo, le amicos per correspondentia, pote traher advantage del existentia de interlingua. Su campos de servicio es illimitate. Sin dubita le futuro va demonstrar lo. - Pro que su maximo de internationalitate lo face accessibile per un minimo de effortio pro un maximo de homines.

PRO ILLES QUI SENTI un interesse plus que solmente sympathisante pro interlingua, il es un cosa natural junger se con altere co-interessatos in un association pro interlingua e leger revistas interlinguistic. Nos pensa primarimente al association international e su revista, ma anque revistas national pro interlingua pote render lectura interessante in altere pais. Hic infra es listate le titulos e adresses de alicun revistas de interlingua. Le spatio non permette un recension detaliata de cata uno, ma vos pote demandar un specimen al adresses indicate.

Littera Circular. Organo del British Interlingua Society. Redigite in interlingua e anglese. Abonamento annual: 3 sh. Redactor: B.C.Sexton, 88 Petersfield Road, Hall Green, Birmingham 28. Cassero: N.H.Divall, 43, Netherlands Road, Barnet, Herts.

Unir. Organo del Union Interlinguiste de France. Redigite in interlingua e francese. Abonamento annual: 5,30 NF. Adresse: Boite Postale 1-19, Paris.

Interlingua at Work. Organo del American Interlingua Society. Redigite in anglese. Proque le publication de iste revista ha recentemente comenciate nos non pote ancora indicar le precio de abonamento sin membrato. Adresse: Hugh E. Blair, Editor, 80 East 11th St., Room 627, New York 3, N.Y., U.S.A.

Le Foro. Un revista pro discussiones theoretic e linguistic concernente interlingua, e redigite in interlingua. Illo es distribuite gratuitamente al interessatos e publicate per Stanley A. Mulaik, 1144 East 3rd South, Salt Lake City 2, Utah, U.S.A.

Novas de Interlingua. Iste bulletin de novas, redigite per dr. A. Gode, es distribuite gratuitamente a interessatos in omne pais. Le lista de recipientes include al presente ca. 3000 adresses. Post un satis longe pausa le editor nunc permette que le publication va esser recomenciate. Si vostre adresse non es representate in le lista de abonantes, communica lo a: Novas de Interlingua, P.O.Box 1275, New York 17, New York.

Currero International. Organo official del Union Mundial pro Interlingua. Redactor: Ric Berger, prof., Morges, Switza. Le abonamento es includite in membrato de Dansk Interlingua Union. Quotisation annual: 10 kr. (abonamento sin membrato: 5 kr.). Adressar omne requestas e pagamentos al secretario de DIU (vide le ultime pagina).

IN UN NUMERO RECENTE (16.9.62.) del revista reputate "Heroldo de Esperanto" on trova iste notitia: "Atenton medicinistoj! En speciala numero de "Danish Medical Bulletin" (julio 1962) oni publikigis en la angla lingvo longan kaj interesan artikolon koncerne esploron pri "Tabako kaj pulma kancero" kun resumo en Interlingua. Eble estus utile, ke doktoroj, medicinistoj kaj membroj de UMEA - sed nur tiuj - petu la koncernan numeron ĉe The Danish Medical Association, Domus Medica, Kopenhago, Danlando. Oni skribu sian leteron en la Internacia Lingvo kaj eble ie notu "Esperanto korespondata"; sed oni nepre ne menciui ĉi tiun artikoleon en Heroldo, nek la resumon en Interlingua, nur sian fakan intereson."

MUNKSGAARDS LEKSIKON, un nove encyclopedia sub publication, contine in su tertie volumine iste notitia (traducite del danese): "Interlingua, lingua auxiliar intern., europeo standardisate, consiste del formas intern. in anglese e le linguas romanice con germano e russo como controlo. Elaborate per International Auxiliary Language Association (IALA) 1924-51. Le lingua es usate a congressos scientific intern. e pro summaries de articulos in periodicos scientific".

A ØSTERSØGADES GYMNASIUM in Copenhagen un grupo del scholares redige e publica un revista, "Krussedullen", pro vendita inter lor cameradas. Iste anno on trova in cata numero un suplemento, "un revista in le revista", intitulate "Extra-Posta" que se occupa exclusivamente de interlingua. Illo es bellemente imprimate e illustrate (a base de annuncios pagate).

LE CONGRESSO MUNDIAL DE ESPERANTO, tenite in Copenhagen in agosto, recipeva le sequente salutation telegraphic in interlingua: "50 participantes in un curso de interlingua a Brinnehjem, Roskilde Fjord, saluta vos cordialmente!"

TESTIMONIOS DEL POPULOS NATURAL es le titulo de un brochure de Jacques de Marquette publicate in Francia e traducite per Jacques Roux. Illo tracta temas de nutrition e sanitate, clarmente in favor de alimentos vegetarian. Illo es comprabile ab nostre bureau pro le precio de 1,20 kr.

LE FACTO QUE INTERLINGUA EXISTE hodie es in grande parte debite a un femina de alte personalitate, le seniora Alice Morris. Il esseva illa qui initiava le fundation de IALA (International Auxiliary Language Association), e illa supportava economicamente le recercas de iste association durante

le annos de 1924 a 1951, resultante in interlingua. Sr. Ric Berger de Switza ha redigite e publicate un prospecto imprimate super sra. Morris e su obra. Illo es scribite in francese e intitulate "L'oeuvre monumentale d'une femme". (Obtenibile ab nostre bureau).

AB POLONIA nos ha recipite un exemplar del jornal "Słowo Polskie" continente un articulo super interlingua. Nos non es capabile de leger le lingua polonese, ma il es interessante constatar que anque in un lingua slave se trova un abundantia del parolas international que constitue le fundamento de interlingua: republiki, premier, delegacje, atmosferze, ambasador, specjalnie, licencje, techniczne, prototypu, minister, tekst, kolegium, e numerose alteres.

EN APPEL FRA DANSK INTERLINGUA UNION (DIU)

----- Hvis De har læst så langt som hertil, går vi ud fra, at interlingua ikke er Dem helt ligegyldigt. Hvis De i vor foreningsmøttede tid ikke føler behov for mere end den beskedne orientering, "Actualitates" kan give en gang eller to om året, er det helt i orden. Forhåbentlig vil denne service ikke være helt omsonst, og vi venter ikke nogen sinde at få hele Danmarks befolkning som medlemmer! Men vær venlig at vise bladet til andre muligt interesserede, der endnu ikke kender til interlingua.

Har De imidlertid interesse for yderligere læsestof og løbende orientering, eller synes De, at arbejdet for interlinguas udbredelse fortjener Deres økonomiske støtte, kan De opnå begge dele ved at indmelde Dem i DIU, og det koster kun 10 kr. om året (incl. medlemsskab af Union Mundial pro Interlingua). Foreningens muligheder for indsats afhænger af tilgangen af betalende medlemmer. Hvis De betaler kontingentet nu, gælder det til udgangen af 1963. Eller skriv til os, så sender vi gerne yderligere oplysninger og giroblanket. Benyt adressen: Bent Andersen, Juvelvej 25, Odense.

Men interlingua er ikke en religion, der er forbeholdt et snævert samfund af indviede. Dets faktiske betydning skal ikke måles i antallet af foreningsmedlemmer. Derfor må DIUs program ikke i første række tage sigte på at yde medlemmerne vederlag for deres kontingent, men i høj grad være udadventt. Spredning af oplysning om interlingua, etablering af en effektiv oversætterstab, håndsrækning til personer og virksomheder, der vil anvende sproget, er nærliggende opgaver. Er De enig heri, har De et godt motiv for indmeldelse. Velkommen!

til arbejdet komme.

Derfor opgav vi noget af vor højtelskede individualisme, og da ingen andre ville være det, blev vi "bestyrelse" og forsøgte at lave vedtægterne så lidt smærende som muligt og således at de til enhver tid kunne omdannes, hvis f.eks. mere energiske folk ville gå i spidsen! (Der er garanteret ingen taburetkløbere i bestyrelsen!)

Det er lykkedes os i den forløbne periode at udsende et par publikationer - takket være M o t h s energi og idealisme, og vi har formidlet tilsendelsen til DIUs medlemmer af det lille trykte blad "EXTRA-POSTA", og det er det sidste, jeg gerne vil sige et par ord om her:

Det siges jo ikke at være nogen god ide at spænde vognen foran hesten, men det er nærmest, hvad vi har gjort med hensyn til interlingua-tidsskrifter. "Extra-Posta" er blevet til som et tillæg til skolebladet "Krusedullen" på Østersøgades Gymnasium, og betingelsen for, at vi leverede stoffet, var, at vi skulle have et vist antal eksemplarer til fordeling blandt vore medlemmer.

Det vil jo igen sige, at vi ikke i bladets nuværende skikkelse kan bringe vort mere officielle stof (meddelelser fra kassereren, valg o.s.v.) i det, ligesom bladets "linje" må være mere fri, end måske nogle af DIUs medlemmer ville synes om, og vi har derfor nu valgt at betragte "Extra-Posta" som tillæg o g s å til vort medlemsblad "Actualitates". Det ligger i sagens natur, at vi, så længe vi har "Extra-Posta", kan indskrænke "hoved"bladets udsendelse, format og udseende til det nødvendige mindstemål.

Det forekommer os, at denne ordning indebærer de største fordele, og det er vort håb, at den også møder medlemmernes billigelse. "Actualitates" vil altid gerne være åbent for spørgsmål, artikler og evt. kritik, og for at understrege det særegne - og hyggelige - forhold, der råder i DIUs bestyrelse, skal jeg slutte med at konstatere, at denne artikel, som udtaler sig på bestyrelsens vegne, i k k e på forhånd er godkendt af denne, og derfor meget vel vil kunne blive an- grebet af et andet bestyrelsesmedlem!

Redaktøren.

~~Interlingua-ordliste for skandinaver~~

"INTERLINGUA-ORDLISTE FOR SKANDINAVER"

foreligger nu fra Poul Moths hånd, et år efter udgivelsen af hans lærebog i interlingua. Den omfatter ca. 2000 opslagsord og kan således være en god læsehjælp for begyndere. Bogen vil også kunne bruges i andre skandinaviske lande, da der i mange tilfælde er givet en svensk oversættelse foruden den danske. Eks.: plana, høvl, s-hyvel. Samme solide indbinding som lærebogen. Prisen er

4,75 kr. (ved køb af mindst 10 ekspl. til videresalg: 3,25 kr.).
Forhandles gennem Interlingua Informations-Bureau, Juvelvej 25,
Odense. Giro 109583.

.....
SUPERPHONIA
////////////////

Computatores electronic computa,
depositos cresce,
le saper se augmenta,
reportos es accumulate,
resultatos editate,
oblidate,
o non discoperite,
investigationes,
inventiones es duplate, triplate,
de necuno surveliate.

Computatores computa,
depositos cresce,
informationes demandate es trovate in nulle tempore,
pois un altere,
de novo uno,
ma nulle cerebro human ha surveliantia integral.

Specialistas escampa, produce, inventa,
le un non comprende le terminologia del altere,
e in paisas nove appare reportos nove,
resultatos novelle es editate in linguas incognite.

- Es il un defecto del natura human,
que le actualitate es plus e plus complicate,
non plus registrabile in maniera concipibile,
durante que le material es aggrandite?

Non sape machinas anque facer coordination, supervista?
Venira, forsan, venira?

- Un cosa, tamen, es introducibile,
necessari,
urgente,
presto inevitabilemente indispensabile:
un lingua unic a servir se de,
un interlingua.

Jørgen Kofod-Jensen

.....
DIUs bestyrelse. Da der ikke indkom nye forslag i efteråret i
henhold til vedtægterne, fortsætter den gamle bestyrelse i 1963
med følgende fordeling af poster og hverv:

Formand: læge Jørgen Michelsen, Michael Anchersvej 8, Ålborg.

Næstformand: lektor Hans Neerbek, Geelsvej 31, Holte. (Redaktion af Actualitates).

Sekretær: civilingeniør Jørgen Kofod-Jensen, Tårnvej 235-5, Rødovre Vanløse.

Kasserer: kommunelærer Bent Andersen, Juvelvej 25, Odense. (Administration, information, landssekretær for UMI).

Øvrige medlemmer: overlærer C.-J. Bøgh, Arveprinsensvej 9, København F; cand.mag. Poul Moth, Arnegårdsvej 13, Åbyhøj; universitetslektor Bj. Svejgaard, Rude Vang 70, Holte.

Den nye sekretær, Jørgen Kofod-Jensen, vil meget gerne høre fra medlemmer, der interesserer sig positivt for interlinguas udbredelse. Ideer og forslag m.h.t. DIUs fremtidige aktivitet er velkomne, ligeledes meddelelser om Deres eventuelle planer og fremstød på specielle felter.

Kassereren takker de mange, der prompte har indbetalt kontingentet for 1963, og beder de resterende indhente det for sømte snarest, så vi kan afregne med UMI.

En særlig varm tak til de medlemmer, der har sendt større eller mindre ekstra bidrag i løbet af 1962. Alt er gået ubeskåret til DIUs aktivitet (udgivelse af lærebogen og ordlisten, informationsspredning osv.). Endnu en tid fremefter vil foreningens trivsel være afhængig af sådanne bidrag. F.eks. kan nævnes, at oplaget af den trykte brochure fra 1956 er ved at være udtømt ... En ny er under udarbejdelse.

Fremtidig vil vi i "Actualitates" kvittere for modtagne beløb. Siden nytår er bogført følgende: L.C. 5,00; J.C. 10,00; R.B.C. 0,60; B.N. 25,00. Tak!

A NOSTRE LECTORES AL EXTERO:

Usque nunc le "Actualitates" esseva un bulletin de information, redigite quasi integremente in interlingua e distribuite gratis. Plure interessatos al extero ha petite esser listate como recipientes, e nos es grate de omne evaluationes sympathic que nos ha recipite.

Desde iste numero le "Actualitates" assume le function como organo official del Union Danese pro Interlingua. Illo va apparer al minus 4 vices per anno e va esser redigite in grande parte in danese. Membros e abonantes va reciper como supplemento anque le revista independente "Extra-Posta". - Un consequentia regrettabile de iste nove arrangemento es que le livraison gratuite non plus es possibile. Le abonamento es fixate a 3,50 kr. (5 coupons de responsa) per anno, pagabile a Interlingua Informations-Bureau, Juvelvej 25, Odense.

mmmm mmm mmm m m mmm m m mmm mmm mmm mmm mmm mmm
m
m
m
m m mmm m m mmm m m mmm m m m m m m m m m m m m m m m m

Julio 1963
4te anno
No. 8

Organo de Dansk Interlingua Union (DIU)
Section del Union Mundial pro Interlingua (UMI)

Redaktion: Hans Neerbek, Geelsvej 31, Holte. Telefon HO 484.
Administration: Interlingua Informations-Bureau, Juvelvej 25,
Odense. Telefon (o9)115964. Postkonto nr. 1o9583.
Årsabonnement: 3,5o kr. Inkl. medlemskab af DIU/UMI: 1o kr.

ESPERANTO E INTERLINGUA. Multe homines non sape que "volapük" esseva un projecto de lingua international; on pensa que illo es un altere parola pro "nonsenso incomprendibile". In simile maniera lo identifica con "lingua international o artificial". Iste vage cognoscentia del notion de esperanto causa que on de tempore in tempore pone nos le questiones: "Es interlingua le mesme como esperanto?" "Es illo un sorta de esperanto?" "Un concurrente de esperanto?" "Crede vos que interlingua va vincer super esperanto?" "Crede vos que tote le mundo in futuro va apprender interlingua?" etc. Le responsa es in omne casos: "No". Esperanto e interlingua es duo cosas radicalmente differente, con bases differente e con scopos differente.

In esperanto, lingua schematic, existe p.ex. pro "hospital" le parola "malsanulejo", basate super le radice "san"; "mal-san-" es le opposite: "malade"; "malsanul-" indica un persona malade"; e "malsanulejo" es "un loco pro personas malade". (Que esperanto possede anque le parola "hospitalo" prova solamente que on non trova "malsanulejo" toto satisfactori). - Interlingua, lingua naturalistic, renuncia completamente a facer tal constructiones artificial. Illo es simplemente un registration scientific de lo que es international. Illo presenta factos, non artefactos.

Esperanto es comprensibile e usabile solamente pro illes qui lo ha studiate. Ergo su scopo es que omne homines del mundo lo apprende. Nos ha nulle motivo de combatter le propaganda pro esperanto como lingua universal, benque nos crede que illo es un ideal utopic. - Interlingua es, a causa de su internationalitate natural, comprensibile sin pre-studios pro millones e se offere pro utilisation immediate. Non pro omne homines del mundo, ma pro illes qui ha relationes international e pote profiter practicamente de iste instrumento. - Si p.ex. un periodico medical apporta summarios in interlingua, illo es un servicio pro le lectores in altere paisas. Simile summarios in esperanto esserea sin valor a minus que le lectores haberea

studiate esperanto in avantia.

Nos non riguarda le esperantistas como inimicos. Si illes ama lor lingua e ha le ideal de crear un mundo plus bon per medio de illo, isto es lor derecho human. Nos spera que illes va monstrar le mesme tolerantia verso nostre labor pro interlingua. Nos lo presenta sin sentimentalitate. Illo non es un ideal, o causa, o religion. Illo es un merce. Alicun esperantistas nos ha appellate traitores proque nos non supporta esperanto. Ma es un fabricante de autos un traitor proque ille non produce velocipedes?

Sperabilemente iste breve precisiones suffice pro clarificar le question. Le programma de DIU non include le scopo de combattimento de esperanto. Nos favora le coexistentia pacific.

Bent Andersen

HVAD SKAL MAN GØRE?

Hvordan henvender man sig til folk? Personlig henvendelse kan have sine ulemper; måske er man ikke oplagt på en avtalt tid. Den, man henvender sig til, har det måske ligesådan, hvis man endelig selv er parat til at tale sin sag. Derfor er det på en måde lettere at sende et brev, og da det er forretninger, det drejer sig om, kan det gøres pr. skrivemaskine, hvorved de mest forstyrrende, men uvæsentlige elementer fjernes fra sagen.

Men så det egentlige: Hvem skal man henvende sig til? Hvorledes skal man undgå at spille tid på at interessere personer, som slet ikke vil lade sig interessere? Det er ofte sådan, at de, der kan komme til at betyde mest for sagen, idet de udfører et højt kvalificeret arbejde og derfor ville være mest effektive, eller har de bedste kontakter, som regel også har dårligst tid til at være til rådighed.

En anden gruppe er dem, der sidder i stillinger, hvor de kan hjælpe os med at finde frem til andre, som eventuelt vil anvende megen tid på vort sprogs udbredelse eller indlæring.

Den tredje slags er personer, som har et hverv, der giver dem mulighed for - ad lovlig vej - at indføre sproget ad de kanaler, de har lejlighed til at kontrollere.

Endelig er der i al fald os andre, der er mere eller mindre ildhuede over for sagen, men som må nøjes med at skrive eller tale til offentligheden eller enkeltpersoner.

På dette sted må man spørge, hvad man egentlig har tænkt sig, der skulle gøres med interlingua. Hvordan skal det træde ind i samfundets tjeneste?

En metode er ad skolens vej, og man ved, at der er undervisning i gang, især for de elever, der ikke i forvejen får megen lejlighed til at lære fremmede sprog, men også for de videregående, som ikke sprogligt får del i den klassiske dannelse.

For begge parter, som for latin-uddannede, vil interlingua betyde en udvej for at udtrykke sig uden supplerende sprogstudier, hvis man kan tillade sig at se bort fra et vist tilvænningskendskab til interlingua.

Men hvor mange der end lærer dette sprog - så længe det ikke undervises i alle skoler hele landet over, vil der hvert øjeblik være et stort antal gange flere, der dag for dag kommer over den bedste lærealder og bort fra de bedste læremuligheder.

Det ville måske være nok, om bare en elev i hver skole hvert år fik smag for at fortsætte med interlingua. Dermed er vi kommet til livet i samfundet, og her kunne undervisningen godt fortsætte eller gives som erstatning, og man har vel mest tænkt på frivilligt studium eller studiekredse eller forskellig aftenundervisning, men det er ikke svært at finde på andre former for undervisning eller dog andre motiver til studiet. For eksempel kunne en virksomhed godt kræve, at dens medarbejdere, eller de af dem, der fik brug for det, gennemgik kursus i interlingua, lærte at tale dette sprog, lærte at skrive det og at tilpasse det arbejdet i virksomheden. Da de fleste foretagender og institutioner har korrespondance med udlandet, synes der at være et omfattende behov for interlingua, først og fremmest i den faglige forbindelse med kolleger i andre lande.

Noget, interlingua klarer bedre end andre hjælpesprog, er meddelelser fra virksomheder til publikum. Man har hidtil set, at handelsforetagender ikke rigtigt har turdet sætte penge i udførelsen af tryksager med tekst på et andet sprog end det pågældende markeds, enten for ikke at miste kunder og dermed indtægter, eller alvorligere, for at præparater ikke skulle anvendes på skadelig vis. - Alligevel må man mange gange forsøge at klare sig med en brugsanvisning på engelsk eller endog på et endnu mindre kendt sprog i fagsprogshenseende, når oplysningerne gives på fabrikationslandets sprog. Mon ikke interlingua - i mange områder - var nok så nyttigt?

Men der er institutioner, hvis virke ikke grunder sig på økonomisk succes, og hvis leveringer ikke kan blive sundhedsfarlige ved overdosering eller gal anvendelse. Offentlige institutioner og almennyttige kunne fra lejlighed til lejlighed spare kæmpebeløb ved interlingua. Man kan nævne kongresser, konferencer, studiebesøg, udstillinger, hjælpe- eller oplysningskampagner og mere. Også her det administrative samarbejde, som i langt højere grad end hos de private virksomheder medfører kontakt med andresproglige.

Det var mit håb, at læserne av denne artikel ville sætte sig i forbindelse med mig, eller skrive, direkte eller til bladet, eller komme i gang med at diskutere problemerne indbyrdes eller

med andre, eller helst av alt, starte på undervisning eller
oplysning.

Jørgen Kofod-Jensen.

(Adr.: Tårnvej 235, Rødovre Vanløse. Tlf. (01)708215)

SØREN KIERKEGAARD

Hans Christian Andersen certo es le dano qui es le plus fa-
mose in le mundo, ma immediatamente post ille seque sin dubi-
ta le grande philosopho Kierkegaard. Le existentialismo multo
augmentava le interesse pro su obras le quales son traducite
in multe linguas. Al occasion del 150me anniversario de su
nascentia nos publica ci alcun de su aphorismos;

Filiis deberea esser maritate quando illas era pueras in
etate, ma feminas in intellecto.

Phantasia es le fardo natural del belle sexo.

Qui es totevia un cognoscitor del homine como un femina!

Io prefere parlar con infantes, nam on tamen osa sperar que
illes pote devenir esseres rational, ma illes qui ja deveniva
tales - oh guai!

Que es le felicitate? Un phantasma que solmente es quando
illo ha essite.

Le vita solmente es comprensibile a retro, ma illo debe
esser vivite ad avante.

Il occurreva in un theatro que le coulisses prendeva foco.
Le buffon veniva pro communicar lo al publico. On pensava
que il era un burla e applaudeva; ille lo repeteva, on jubi-
lava ancora plus. Assi io pensa que le mundo va perir sub
jubilo general del capites spiritual que pensa que il es un
burla.

Le subjectivitate es le veritate.

Il pare que le humanos non ha acquirite le parola pro cel-
ar le pensatas, ma pro celar que illes non ha ulle pensatas.

Que es le juventute? Un sonio. Que es le amor? Le conten-
to del sonio.

Enigmatic on debe esser non solmente a alteros, ma anque
a se ipse.

Il ha poc parolas con le quales le homines, sin saper lo,
dice tanto como con iste parola: orientar; illo es un memento
del historia universal - tote le historia vade ab le orie-
nte, le puncto de partir del genere human.

Guai, le porta del felicitate non va al interior de manie-
ra que on assaltante lo, pote aperir lo per pression, ma il-
lo va al exterior, e on ha ergo nihil a facer.

Morir es le lot de omne homine e assi un cosa multo povre,
ma morir ben es ya le sagessa supreme del vita.

HPF

Bidrag til DIU: J.C. 3,00; B.N. 3,50. Multe gratias!

Extra-Posta holder sommerferie, men regner med at komme igen
i næste skolesæson.

mmmm mmm mmm m m mmm m m mmm mmm mmm mmm mmm
m
m
m
m m mmm m m mmm m m m m m m m m m m m m m m m

Organo de Dansk Interlingua Union (DIU)
Section del Union Mundial pro Interlingua (UMI)

4te anno

Octobre 1963

No. 9

INTERLINGUA I RADIOEN

I program 3s serie "Hvorfor nu det?" udsendtes den 27. juli et interview med lektor Hans Nerbek angående hans undervisning i Interlingua på Østersøgades Gymnasium i København.

INTERLINGUA I PRESSEN

I anledning af ovennævnte udsendelse bragte en række dagblade artikler om Interlingua, bl.a. en artikel udsendt af Venstres Pressebureau.

INTERLINGUA I FREMMEDORDBØGER

Der er naturligvis endnu mange mennesker som aldrig har set eller hørt ordet Interlingua. Det er derfor af en viss betydning at det nu er optaget i alle de nyere fremmedordbøger, og samtidig tør dette vel betragtes som en anerkendelse af at Interlingua ikke blot er en døgnflue.

oOo

Alexander Gode: CINQUE THESES A CLAVAR AD LE PORTAS DE BABEL. Science Service, Division de Interlingua. 1963.

Disse teses som dr. Gode først fremsatte i et foredrag på de amerikanske oversætteres årsmøde 1962 og som senere er offentliggjort i New York Universitets Alumni News, foreligger nu i særtryk på engelsk, spansk, interlingua, tysk, fransk, esperanto og russisk. Vi skal ikke her foretage en vurdering af disse teses, men overlader en sådan til hver enkelt af vore læsere, idet vi vedlægger et eksemplar på interlingua. Oversættelsen er foretaget af B.C.Sexton, det Britiske Interlingua Selskabs sekretar. - Yderligere eksemplarer kan rekvireres gennem Interlingua Informations-Bureau.

DECE-DUO CONVERSATIONES. Version in interlingua de B.C. Sexton. Storm Publishers, New York. 1963. 28 s. 1 \$.

Stoffet til denne lille bog er hentet fra det engelske tidsskrift "The Linguist" hvor dialogerne har været offentliggjort på mange forskellige sprog som "typiske samtaler". Nu er den måde man fører samtale på jo højst individuel, og "typiske samtaler" kan let virke noget konstruerede. Det er dog lykkedes her at give modeller for interlinguas brug på mange forskellige områder i dagliglivet.

Interlingua har hidtil, i overensstemmelse med sprogets natur, haft størst betydning på videnskabelige og tekniske områder, og således er det stadigvæk. Men det er interessant at se hvor velegnet det er også til daglig tale. Bogens sprogbrug er gennemgående den "klassiske", og det kan i denne forbindelse nævnes at oversætteren har haft en så fortrinlig sproglig konsulent som Bent Andersen. HPF.

~~~~~

DIUs bestyrelse.

Ifølge vedtægterne afgår ved årsskiftet i år: 1. Hans Neerbek, 2. Bj. Svejgaard. Bestyrelsen indstiller som kandidater: 1. Hans Neerbek (genvalg), 2. H.P.Frodelund, Odense. Evt. andre forslag må være bestyrelsen i hænde inden 15. november (adresseret til Bent Andersen, Juvelvej 25, Odense).

Contribuciones a DIU: K.W. 14,90 kr., B.B. 3,50 kr. Gratias cordial!

KENDER DE nogen som kunne tænkes at være interesserede i interlingua? Husk at Interlingua Informations-Bureau altid er til tjeneste med oplysninger og dokumentation uden forbindende!

~~~~~

ACTUALITATES og DIU. Redaktion og administration: Interlingua Informations-Bureau, Juvelvej 25, Odense. Telefon (09) 11 59 64. Postkonto nr. 10 95 83.

Årsabonnement: 3,50 kr. Inklusive medlemskab af DIU og abonnement på "Currero International": 10 kr.

DIUs sekretær: J. Kofod-Jensen, Tårnvej 235-5, Rødovre, Vanløse. Telefon (01) 70 82 15.

NOVAS DE INTERLINGUA le qual nos si longemente ha carite, va, secundo lo que nos ha apprendite de origine authentic, in pauc reapparer regularmente.

C O C K T A I L
§ § § § § § § § §

Pro non disappunctar nostre car lectores nos hasta a communicar que le sequente non es un recepta de un bon cocktail, sed solmente un information linguistic.

Como vos sape, un cocktail es mixte de varie species de biberages alcoholic e altere ingredientes. Sed proque illo ha obtenite iste fatue nomine que significa cauda de gallo?

Le nomine surgeva, on dice, in Anglaterra al tempore del combattos de gallos. Le gallo ganiante era estimate secundo le numero de plumas restante in su cauda post le combatto.

Le combatto finite, le possessores del gallos prendeva un refrescamento in le taverna proxime, e il era costume que ille refrescamento debeva esser mixte de tante species de biberages alcoholic como le gallo haveva plumas restante.

§ § §

LE ANGLESE PASTOR e philosopho a la moda SYDNEY SMITH (1771 - 1845) era a un festino attaccate per un alquanto anticlerical persona incognite a ille, qui diceva:

- Si io haveva un filio qui era idiota, io le facea devenir pastor.

Sydney Smith le regardava con interesse e diceva:

- Ille idea evidentemente non veniva a vostre patre.

ooo

DILETTANTE se nomina ille homine bizarre qui trova su gaudio in facer lo que ille non pote.

ooo

E NUNC, mi filio, memora que latino es importantissime! Non oblida que multissime parolas de origine latin appare in le parolas cruciate!

(Ha vos legite iste bulletin sin pagar vostre abonamento? Hm! Non pote continuar! Isto non es un joco!!!)

QUANDO LE AUTOR american JACK LONDON (1876 - 1916) olim era in retardo con un manuscripto de novella a un redactor de un magazine, iste vadeva a su hotel e mandava un messagero in alto con le littera sequente:

- Car Jack. Si io non habera ille novella intra 24 horas, io ipse venira ad in tu camera e te calcara a basso - e io semper tene mi promissas.

Jack London mandava le messagero a basso con un pecia de papiro super le qual ille habeva scribite:

- Car Dick. Si io faceva tote mi labor con le pedes, etiam io poterea facilmente tener mi promissas.

ooo

HONESTE JORNALISTICA non augmenta le numero del tirage al mesme velocitate como le inhoneste e arrogante, illo augmenta solmente le respecto.

(Sydsvenska Dagbladet)

INTERLINGUA-LITTERATUR

Følgende bøger som er udgivet af Storm Publishers, New York, kan fremskaffes gennem bogladerne. Rosenkilde og Bagger, Kronprinsensgade 3, København K, har dem som regel på lager:

	kr.
A. Gode: Interlingua English Dictionary	23,75
W. Bryne: English-Interlingua Dictionary	15,90
A. Gode & H.E.Blair: Interlingua Grammar	26,10
A. Gode: Interlingua a prime vista (lærebog)	15,90
A. Gode-von Aesch: Dece Contos	12,50
Merrill Moore: Homo Sonetticus Moorensis	37,25
J. Podobsky: Johannes Amos Comenius	4,50
B. C. Sexton: Dece-duo Conversationes	ca. 8,50

Gennem Interlingua Informations-Bureau, Juvelvej 25, Odense (giro 109583) forhandles:

P. Moth: Lærebog i Interlingua	6,85
P. Moth: Skandinavisk-Interlingua Ordbok	5,00
P. Moth: Interlingua Ordliste for skandinaver	4,75
P. Moth: Infantes e juvenes in campo (lærebog)	2,50
H.C.Andersen: Le nove vestimentos del imperator	0,90
Harald Herdal: Episodio con perspectiva	1,50
Bo Bergman: Un desertor	1,20
J. de Marquette: Testimonio del populos natural	1,20

LÆR INTERLINGUA VED AT LÆSE DET!

Organo de Dansk Interlingua Union (DIU)
Section del Union Mundial pro Interlingua (UMI)

5te anno

Januario 1964

No. 10

B O N

A N N O

N O V E :

... nos desira a omne lectores e colla-
boratores de "Actualitates". Nos face
observar que le anno 1964 es un anno
bissextil - ergo il habera un die addi-
tional pro occupar se de interlingua!
Le redaction e administration

TILL SVERIGES FOLKHOGSKOLELEVER:

????????????????????????????????

Allt flera språk

behövs för den di-
rekta kontakten med

alla de människor vi nu kan träffa samman med tack vare
de moderna kommunikationsmedlen, flyg, radio och TV med
Eurovision och Telstarsystem. Tiden behövs emellertid
till så mycket annat än det oftast föga givande studiet
av många språk. Nu är det ju emellertid så att det i alla
västerländska språk finns ett gemensamt ordförråd och sär-
skilt i eng., franska, ital., spanska och portugisiska.
Utnyttjandet av detta gemensamma språkgoods har satts i
system och har utvecklats till ett rikt och smidigt in-
ternationellt hjälpspråk - i n t e r l i n g u a - som
till skillnad från liknande projekt nått ut i praktisk
användning på det mest svårerövrade och kanske viktigaste
området, inom vetenskapen. Och detta har skett innan någ-
ra organisationer har bildats för språkets utbredning!
Samla en studiegrupp kring vår nybörjarkurs per korre-
spondens (10 kr inkl. rättning) vid varje folkhögskola i
vår! Beställ den genast från det nybildade Svenska Säll-
skapet för Interlingua, Box 16, Ullared, postgiro
47 41 41. (Medlemsavg. 12 kr/år, inkl. UMI:s tidskrift
15 kr/år). Katrinebergare och Löstadalingar, ring Ullared
58 eller Varberg 15053!

Idet vi gerne stiller spalteplass til rådighed for o-
venstående henvendelse til et publikum i vort broderland,

benytter vi lejligheden til at udtrykke vore bedste ønsker om succes for det nye svenske selskab for interlingua.

SSI har udgivet en nydelig trykt folder "Interlingua, Atomålderns Latin" og en litteraturfortegnelse. En Svensk-Interlingua Ordbok (ca. 4500 ord) af J. Nordin udkommer i februar.

I denne sammenhæng kan nævnes, at det svenske videnskabelige tidsskrift "Acta Dermato-Venereologica" siden 1963 bringer interlingua-sammendrag af alle artikler.

DANSK INTERLINGUA UNION

Kontingent 1964. Det har - desværre - været nødvendigt at sætte kontingentet op til 15 kr. Vi vil som sædvanlig sætte stor pris på en hurtig afvikling af indbetalingerne! Vedlagte giroblanket kan benyttes. Som medlem modtager De foruden "Actualitates" også "Extra-Posta" (udg. af elever på Østersøgades Gymnasium) og "currero International" (organ for Union Mundial pro Interlingua), samtidig med at De yder en værdifuld støtte til DIUs informationsspredning.

Bestyrelsen. Der indkom ikke yderligere kandidatforslag (jfr. sidste nummer), og bestyrelsen har herefter for 1964 følgende sammensætning:

Formand: læge Jørgen Michelsen, Michael Anchersvej 8, Ålborg.

Næstformand: lektor Hans Neerbek, Geelsvej 31, Holte.

Sekretær: civilingeniør Jørgen Kofod-Jensen, Tårnvej 235-5, Rødovre Vanløse.

Kasserer, sekretær for administration og information, landssekretær for UMI: kommunelærer Bent Andersen, Juvelvej 25, Odense.

Redaktør af Actualitates: overlærer H. P. Frodelund, Eckersbergsvej 46, Odense.

Øvrige medlemmer: overlærer C.-J. Bøgh, Arveprinsensvej 9, København F; cand.mag. Poul Moth, Arnegårdsvej 13, Åbyhøj.

ACTUALITATES. Redaktion: H. P. Frodelund, Eckersbergsvej 46, Odense. Telefon (09) 11 77 59. Administration: Interlingua Informations-Bureau, Juvelvej 25, Odense. Telefon (09) 11 59 64. Postkonto nr. 10 95 83.

Arsabonnement: 3,50 kr. Inklusive medlemskab af DIU og abonnement på "Currero International": 15,- kr.

MØDE MED DR. GODE

Midt i den strenge vintertid, søndag den 22. december, samledes interlingua-tilhængere fra alle egne af landet i Holte hvor familien Neerbek med enestående gæstfrihed tog imod os.

Desværre hindrede vejrforholdene enkelte interesserede i at komme med til mødet, og selve mødets hovedgæst (og årsag), dr. Alexander Gode, New York, kunne heller ikke nå frem til tiden. På grund af landingsforbud i Kastrup blev dr. Godes maskine dirigeret til Stockholm.

Det var derfor med spænding mødedeltagerne afventede nyt fra lufthavnen. Men ventetiden faldt ikke lang. Der var nok af emner at tage op til drøftelse.

Endelig ud på eftermiddagen meldte Kastrup klar til en maskine fra Stockholm, og ved 5-tiden havde vi dr. Gode og hans unge frue i vor midte. De blev introduceret og budt velkommen af lektor Neerbek - naturligvis på interlingua.

Hvorledes var så den mand som har haft hovedledelsen ved IALAs udarbejdelse af interlingua, og som siden på fremragende måde har forstået at få sproget udnyttet i praxis? Dr. Gode viste sig at svare godt til det indtryk man har fået af ham gennem hans breve og artikler: et intelligent, beskedent og sympatisk menneske.

Inden længe var han i fuld gang med at indtale lyd-bånd, at drøfte sproglige og organisatoriske problemer o.s.v. Det blev et møde som vi sent vil glemme.

NOVAS DE INTERLINGUA

Dette blad, hvis formål er at sprede information om interlingua til alle interesserede, uanset om de er medlemmer af nogen forening eller ikke, har desværre ligget stille i nogle år. Der er nu truffet arrangementer, som sikrer at det igen vil udkomme regelmæssigt. Det vil fremtidig blive redigeret i Danmark, men fortsat blive trykt og distribueret fra U.S.A. Enhver interesseret kan få bladet tilsendt gratis og uden forpligtelser af nogen art. Tidligere modtagere er naturligvis stadig på distributionslisten. Hvis De ikke er (eller ikke er sikker på, at De er) opført på denne liste, skal De blot sende navn og adresse til: Novas de Interlingua, Post Office Box 1275, New York 17, N.Y., U.S.A. Interlingua Informations-Bureau vil evt. gerne videresende Deres bestilling.

LE 32 DE DECEMBRE

Le titulo non es un joco. Le 32 de decembre existe in effecto e es un data contra le qual nulle logic objection pote esser sublevate. Le data es un realitate pro ille homines qui al fin del anno face un viage per mar del Asia Oriental al America. Navigante semper ad oriente, un vapor sparnia, durante le longe viage, 36 horas, e si le viage coincide con le fin del mense, o le ultime die o le prime debe esser calculate a 36 horas, o on inscribe, pro esser ancora plus exacte, le 32 de decembre in le jornal naval.

§ § §

ALEXANDRE DUMAS (1802 - 1870) qui i.a. scribeva "Le tres Muschetteros" e "Le Conte de Monte Christo" habeva sanguine nigre in su venas e era olim enoiate per un persona tediose qui absolutamente voleva saper como illo era.

- Vos es quarteron? demandava ille.
- Si, era le responsa.
- E vostre patre?
- Ille era mulatto.
- E vostre granpatre?
- Negro.
- Pote io etiam demandar que vostre granpatre secunde era?
- Ille era simia, critava Dumas. Mi tableau genealogic comenciava, a saper, ubi le vostre cessava.

§ § §

Le autor gallese Lewis Morris (1833 - 1907) se olim plangeva a Oscar Wilde del maniera in que le pressa ignorava su poemas.

- Il es un integre conspiracy con le sol scopo de tacer, diceva ille. Que pensa tu que io debe facer?
- Affilia te al conspiratores, era le responsa.

HAR DE INTERNATIONALE KONTAKTER?

Overvej om ikke også De kan drage fordel af interlingua

RESUMEER ORIGINALTEKSTER ANDET SPROG
videnskab, teknik, handel, turisme m.m.m.

Oplysninger, dokumentation, anvisning af oversættelse:

Interlingua Informations-Bureau, Juvelvej 25, Odense
